

RAPPORT FÖR ÅR 2018

ARBETSGRUPPEN FÖR TVÅSPRÅKIGHETS- PROGRAMMET

INLEDNING

Språklagen som trädde i kraft i början av år 2004 ålägger tvåspråkiga kommuner att betjäna invånarna på finska och svenska och ska både i sin service och i annan verksamhet utåt visa att de använder båda språken. Lagen utgår från att myndigheterna i sin verksamhet självmant ska se till att de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken. Enligt språklagen är en stad tvåspråkig om minst 8 % av invånarna eller 3 000 invånare är svenskspråkiga. Vanda hade 5 594 invånare med svenska som modersmål 1.1.2018 (2,5 %). I och med detta räknas Vanda officiellt som en tvåspråkig stad.

UPPDRAGET OCH ARBETSGRUPPENS SAMMANSÄTTNING

I Vanda stads strategiska mål för 2012 skrevs det in att ett tvåspråkighetsprogram skulle utarbetas. Stadsstyrelsen godkände tvåspråkighetsprogrammet 28.1.2013 § 8. Programmet hade som mål att beskriva nuläget med avseende på stadens svenskspråkiga service och de svenskspråkigas ställning i Vanda. Ett ytterligare mål var att kartlägga och fastställa åtgärder för att trygga den svenskspråkiga servicen utgående från de krav språklagen ställer. Ett av åtgärdsförslagen i tvåspråkighetsprogrammet var att utse en tjänsteinnehavargrupp på stadsnivå, vilken inrättades av stadsdirektören med ett tjänsteinnehavarbeslut 17.6.2013 (56/2013).

Arbetsgruppens uppgift är att:

- följa upp genomförandet av Vanda stads tvåspråkighetsprogram,
- verka aktivt för att främja programmets mål,
- följa upp den språkliga servicens utveckling,
- underrätta vederbörande instanser om uppdagade brister och lägga fram förslag inriktade på en förbättring av beredskapen för språklig service,
- årligen avge en rapport till stadsstyrelsen, som enligt tvåspråkighetsprogrammet ansvarar för genomförandet, utvecklingen och uppföljningen av programmet,
- söka efter och lyfta fram god praxis inom olika verksamhetsområden, så att man kan införa och dela med sig av god praxis på stadsnivå.

Arbetsgruppens medlemmar år 2018 var:

- utvecklingschef Eeva Honkanummi, verksamhetsområdet för social- och hälsovård t.o.m. 5.11.2018 (ordförande t.o.m. 30.6.2018)
- Klienthandledningsenhetens förman Susanne Laine, verksamhetsområdet för social- och hälsovård fr.o.m. 27.11.2018
- direktör för det svenskspråkiga resultatområdet Anders Vikström, bildningsväsendet (ordförande fr.o.m. 1.7.2018)
- områdesservicechef Katja Syvärinen, verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice t.o.m. 8.1.2018
- delaktighetschef Marjo Nurminen, verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice fr.o.m. 5.11.2018
- förvaltningsdirektör Hanna Ormio, stadsdirektörens verksamhetsområde
- kommunikationschef Anna Groth, verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice (fr.o.m. 1.10.2018 verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö)
- lokalchef Pasi Salo, verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö

- delaktighetskoordinator Lotta Silfverberg, verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice (sekr.)

Under 2018 har arbetsgruppen hållit fyra möten. Ett av möten var gemensamt med Svenska kommittén. Dessutom hölls ett gemensamt möte med tjänsteinnehavare och förtroendevalda i Helsingfors.

ARBETET FÖR DEN SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN

Arbetsgruppen har informerats om anordnandet av svensk service i kommuner av liknande storlek och språkförhållanden. I april gjordes ett besök till Helsingfors med syftet att lära sig av andra städer. Ett av målen var att initiera ett samarbete över kommungränserna i huvudstadsregionen. I mötet deltog förutom arbetsgruppen även Svenska kommittén och tvåspråkighetskommittén i Helsingfors samt Helsingfors stads tjänsteinnehavare. Deltagarna diskuterade för- och nackdelarna av strukturerna och arbetssätten samt aktuella frågor i respektive stad och kom överens om fortsatt samarbete i huvudstadsregionen.

Arbetsgruppen lade fram följande tema för huvudstadsregionens gemensamma seminarium i Vanda våren 2019: forskning kring språkminoriteters roll i kommuner och hur man kan stärka den samt presentationer om städernas organisationsförändringar ur svenskspråkig synvinkel. Seminariet verkställdes i februari 2019.

Flera invånarkvällar med svenskt tema har ordnats under 2018. Arbetsgruppen har tagit del av resultaten från samtliga tillställningar och informerats om invånarnas utvecklingsförslag för servicen på svenska.

Arbetsgruppen har deltagit i beredningen av välfärdsprogrammet och bidragit till innehållet gällande den svenskspråkiga befolkningen. Syftet med arbetsgruppens insats har varit att säkerställa den svenskspråkiga befolkningens välfärd och tillgång till svensk service. Strategin och budgeten har genomgått för eventuella därtill hörande åtgärder. Största delen av åtgärden konstaterades gälla såväl finsk- som svenskspråkiga. Enskilt nämns bildningsverket och åtgärder som gäller svenskspråkiga barn och unga samt Svenska rum –verksamheten.

Arbetsgruppen har informerats om organisationsförändringen Nya Vanda och diskuterat ”koordinering av svenskspråkiga tjänster på stadsnivå” på verksamhetsområdet för fostran och utbildning och hur den bör konkretiseras.

SAMARBETET MED SVENSKA KOMMITTÉN

Arbetsgruppen har tagit del av Svenska kommitténs verksamhetsplan för 2017-2019. Delaktighetskoordinatorn har informerat tvåspråkighetsarbetsgruppen om ärenden som tagits upp på Svenska kommitténs möten.

VERKSAMHETSOMRÅDENAS ÅTGÄRDER

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård har sedan 2017 ett program om utveckling och bedömning av svenskspråkig service. Riktlinjerna gällande den svenskspråkiga servicen har uppdaterats. Elva åtgärder för att förstärka svenskspråkig service har förts till resultat-områdena. Uppföljning och bedömning av åtgärdsprogrammet görs 2019. Kurser i svenska arrangeras för de anställda och tvåspråkigheten beaktas i rekrytering, anskaffningar och i kommunikationen. Social- och hälsovården har fått arvspengar för att främja det svenska språket inom servicen. Arvspengar har använts och kommer att användas år 2019 för att vidarebefrämja Vandasvenskarnas välmående och service på svenska.

Inom bildningsverket har planeringen av Mårtensdals skolcentrum gått vidare och den pedagogiska planen för projektet har formats. Bildningsverket har i samarbete med verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice samt Svenska kommittén ordnat ett seminarium gällande bildningsverkets tjänster. På seminariet presenterades service som ordnas på svenska gällande skola, småbarnspedagogik, musik, idrott, kultur, bibliotek och ungdom. Utvecklingsmöjligheter och -behov diskuterades tillsammans med Svenska kommittén. Under hösten ordnades ett invånarmöte med samma tema.

Verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice har i samarbete med stadsdirektörens verksamhetsområde bjudit in stadens påverkansorgan att föra fram Vandabornas åsikter i beredningen av organisationsreformen Nya Vanda. Svenska kommittén kommenterade den nya organisationsstrukturen och stadens service ur svenskspråkiga invånares synvinkel.

Rekryteringen av en tvåspråkig informatör till verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice har bidragit till mer journalistiskt innehåll till invånartidningen och bättre uppdatering av stadens websidor.

Folktinget skickade 2.11.2018 ett utlåtande till Vanda stad där de uppmanar staden att korrigerera skyltningen mellan stadshuset och stationen så att språklagens villkor uppfylls. Arbetsgruppen stödjer verksamhetsområdet för markanvändning, byggande och miljö att följa Folktingets utlåtande och göra skyltarna tvåspråkiga.

**Vantaa
Vanda**